

‘Ademen is letterlijk noodzakelijk om te leven en te kunnen zingen.’

8 juli 2019



Samen met de broeders van Taizé verzorgde Gert Landman het nieuwe **Taizé liederenboek Adem in ons. In dit interview gaat hij in op de achtergronden en totstandkoming van deze nieuwe bundel.**

Kun je aangeven waarom deze nieuwe uitgave Adem in ons noodzakelijk was?

Over de vorige bundel uit 2008 (behalve dat-ie uitverkocht was) hoorde ik diverse klachten in mijn omgeving, de vertalingen waren soms kreupel, diverse klemtonen vielen verkeerd, onnodige opvulwoordjes bij te veel noten, waardoor je een gek soort Nederlands krijgt.

Ook voor wat de solo's betreft, klaagden doorgewinterde musici over storende kwint- en octaafparallellelen, bijvoorbeeld waar het akkoord (in de bas) van b naar c gaat, doet de solo dat ook; de harmonieleer vraagt dan juist om een contrastbeweging tussen bas en solo. Daar zijn alle bestaande solo's op nagekeken en 'gerepareerd'.

Al dit soort vormen van 'onbalans' zijn nu opgelost.

Hoe ben je eigenlijk in contact gekomen met de broeders van Taizé?

Die klachten die ik hierboven noemde, had ook Dirk Jan Warnaar (een kerkmusicus in Bodegraven/Mijdrecht die helaas in januari 2018 is overleden). Hij was een echte Taizé-ganger en nam altijd veel groepen mee naar Frankrijk. Tijdens de internationale Taizé-ontmoeting in Rotterdam, een paar jaar terug, was hij ook aanwezig en zei toen tegen de Nederlandse frères Sebastiaan en Jasper: 'wat jammer van die fraaie bundel, die ongelukkige

vertalingen en muzikale missers, veel liederen zingen daardoor niet goed. Dat kan beter en dat moet je door Gert Landman laten doen'. Uiteindelijk heeft hij op zijn sterfbed nog contact gezocht met Taizé hierover. Later werd ik vanuit Taizé gebeld en heb ik toegezegd dat ik hieraan wilde meewerken.

Op welke wijze hebben de broeders en jij voor deze uitgave samengewerkt?

Ik had na mijn pensionering de tijd om fulltime aan het vertalen en corrigeren te werken aan zowel de chants als aan de solo's, thuis en in Taizé.

Intussen waren er sinds 2008 nog twintig nieuwe liederen ontstaan in Taizé, die vertaalde ik ook, plus bijna twintig die in 2008 onvertaald waren gebleven. Veel proefvertalingen volgden, die we in een week in Taizé hebben doorgenomen samen met de broeders (Sebastiaan en Jasper) tot we van iedere vertaling zeiden: ja, zo zingt het goed.

Daarnaast werden ook nog met de Vlaamse broeder Xavier de nodige solo's herzien en met Franse en Duitse voorbeelden van solo's bij de nieuwe chants, heb ik na thuiskomst daar Nederlandse solo's bijgemaakt.

Hoe kan het liederenboek worden toegepast tijdens vieringen?

Dat kun je goed lezen in de inleiding van het boek. Zing de Taizé muziek biddend/meditatief, het almaar herhalen helpt bij de verinnerlijking en de verstillig. Wanneer je ze het beste kunt zingen? Het beste kan dat natuurlijk in speciale Taizévieringen, maar ook heel goed bij het avondmaal in protestantse, of tijdens de communie in katholieke vieringen.

De liederen zijn ook los prima inzetbaar als gebedsacclamatie, als hallelujazang ter omlijsting van de schriftlezingen. Bij *Kyrie 10* en *Alleluia 17* hebben we een uitgewerkt voorbeeld opgenomen, bedoeld om aan de hand hiervan zelf solo's (voorbeden) te schrijven die je kunt gebruiken bij het bidden of danken.

Waarom is er voor deze titel gekozen?

De titel is ontleend aan één van de nieuwe liederen in de bundel: *Atme in uns* (Adem in ons, nr. 16). Een mooi kort lied, om almaar te herhalen, met solo's die erbovenuit gezongen kunnen worden.

Ademen is letterlijk noodzakelijk om te leven en te kunnen zingen. Het is een bede om die Adem (Geest) met een hoofdletter bij ons binnen te laten te komen en onszelf door de herhaling ervan langzaam te laten doordringen. En datzelfde geldt natuurlijk ook voor alle andere liederen die in deze bundel zijn opgenomen.

Gert Landman